

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

*Česko čeká další slunečný a teplý
týden bez srážek. Sucho se v
Evropě začne v příštích dnech
prohlubovat. Málo sněhu na
západě USA zvyšuje riziko požárů.*

Obsah

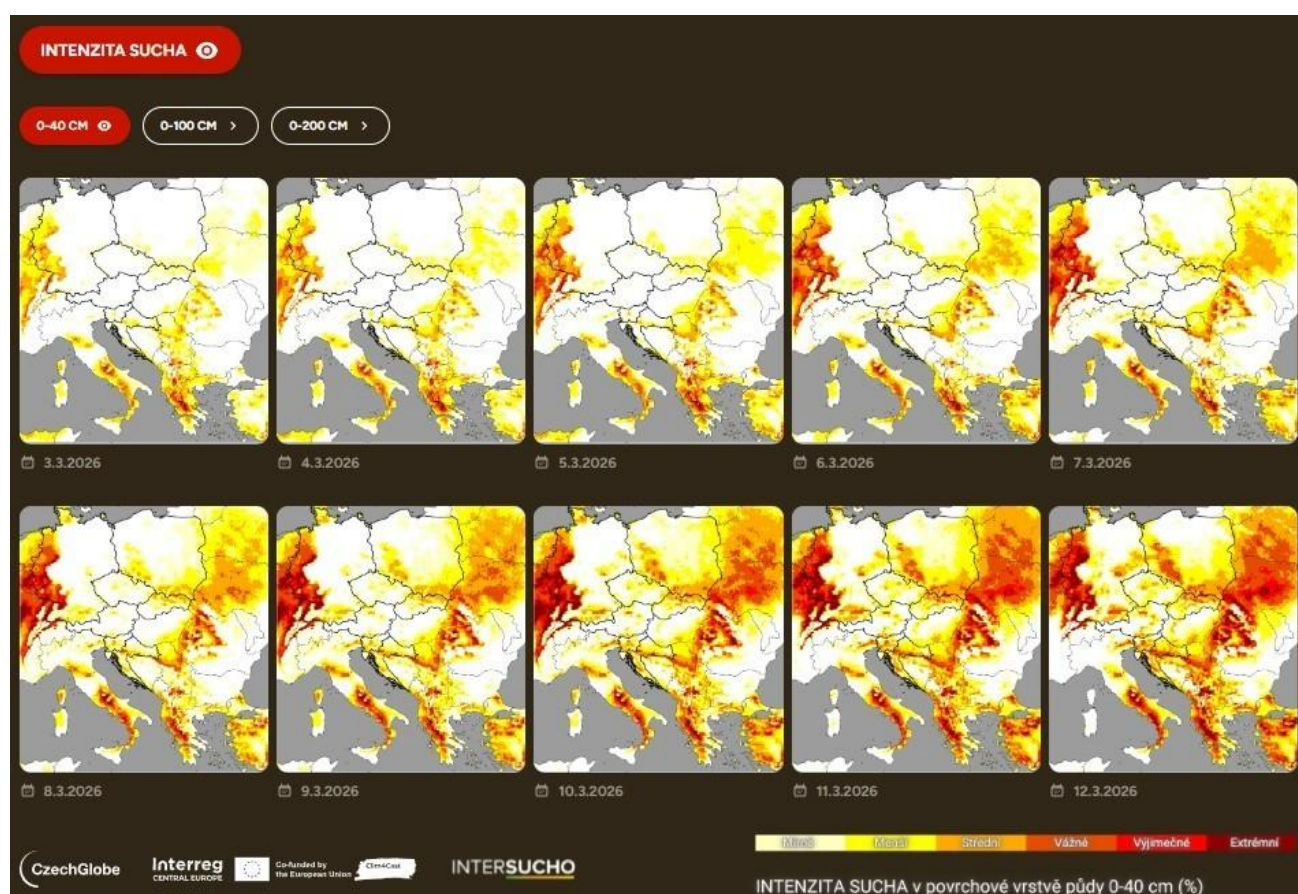
Sucho se v Evropě začne v příštích dnech prohlubovat	3
Český monitoring sucha patří ve střední Evropě k nejlepším	4
CAMS přechází z MODIS na VIIRS.....	5
Málo sněhu na západě USA zvyšuje riziko požárů.....	6
Kanada spouští národní program výcviku pro řízené vypalování	7
Tour de France: extrémní horko je jen otázkou času	8
Teplotně nadprůměrná, přesto nejchladnější zima posledních let	9
Slunečný a teplý týden bez srážek	10

Sucho se v Evropě začne v příštích dnech prohlubovat

V povrchové vrstvě (0–40 cm) se sucho aktuálně vyskytuje pouze v jižních částech Evropy a v západní části Německa. V následujících devíti dnech se však bude prohlubovat a odchylka od dlouhodobého stavu se v této vrstvě bude zintenzivňovat. Kromě již zmíněných oblastí se bude sucho rozšiřovat také do oblasti Ukrajiny, Rumunska a částečně i Polska.

V hlubší vrstvě (0–100 a 0–200 cm) se sucho do hloubky 100 cm aktuálně vyskytuje ve velmi malé míře v jižních částech Evropy a v západní části Německa. Postupně se však i zde bude prohlubovat a rozšiřovat podobně jako sucho v povrchové vrstvě.

Sucho do hloubky 200 cm se aktuálně vyskytuje pouze ve východní části Polska a lokálně také v Německu. V následujících devíti dnech i zde očekáváme postupné prohlubování této odchylky.

Pro více dění v Evropě sledujte náš [web](#)

Český monitoring sucha patří ve střední Evropě k nejlepším

V Evropě existuje několik operačních monitorovacích systémů fungujících na národní i regionální úrovni. Tyto systémy jsou však jen zřídka validovány, což komplikuje rozhodovací proces. Vědci dlouhodobě naráželi na zásadní problém: jak ověřit, zda index sucha skutečně odpovídá realitě? Chyběla totiž referenční data o dopadech.

V nové [studii](#) pod vedením Nirajana Luintela v rámci projektu [Clim4Cast](#) autoři z různých zapojených středoevropských institucí, včetně Czechglobe, provedli kvantitativní srovnání šesti národních produktů monitoringu sucha ve střední Evropě (v Rakousku, Česku, Chorvatsku, Polsku, na Slovensku a ve Slovinsku) s využitím nové databáze dopadů odvozené z národních novinových archivů za období 2000–2023. Analyzovali tisíce zpráv z národních deníků a zjistili, že nejvíce zasaženým sektorem v celém regionu je jednoznačně zemědělství, následované hydrologií a problémy se zásobováním obyvatelstva vodou.

Nejvyšší přesnost při zachycování výskytu sucha vykazaly systémy v Česku (pod správou Czechglobe), Chorvatsku a Slovinsku, zatímco nejnižší schopnost detekovat nástup sucha měl rakouský monitorovací systém. Závažnost (intenzita) dopadů je nejlépe odhadována v Polsku a nejhůře na Slovensku, ve Slovinsku a Rakousku.

Klíčovým poznatkem studie je, že indexy založené na půdní vlhkosti jsou ve většině zemí při předpovídání dopadů efektivnější než ty, které sledují pouze srážky. Půda totiž reaguje na nedostatek vody rychleji a lépe odráží stres, kterému čelí plodiny. Vědci také identifikovali „zlaté pravidlo“ pro délku sledovaného období: monitoring funguje nejlépe, když se zaměřuje na období 3 až 6 měsíců. Pokud je toto okno příliš krátké, systém zachytí jen přechodné výkyvy; pokud je příliš dlouhé (např. 12 měsíců), mohou extrémní srážky z předchozího roku „maskovat“ nastupující katastrofu.

Sucha v letech 2003, 2011, 2018 a 2022 způsobila ve střední Evropě obrovské hospodářské škody. Lepší pochopení toho, které indexy sucha fungují v našich podmínkách nejlépe, umožní včasnější varování pro zemědělce, lepší plánování vodních zdrojů pro průmysl a města a efektivnější krizové řízení při lesních požárech. Tato studie je důležitým krokem k vytvoření společného evropského rámce pro monitoring sucha, který nám pomůže lépe se připravit na stále extrémnější výkyvy klimatu.

CAMS přechází z MODIS na VIIRS

Systém Global Fire Assimilation System (GFAS), provozovaný službou Copernicus Atmosphere Monitoring Service (CAMS), ukončil využívání dat z družicového senzoru MODIS a nově přechází na data z přístroje VIIRS. Tento krok představuje významnou změnu v globálním sledování požárů a emisí z hoření biomasy.

MODIS (na družicích Terra a Aqua) byl více než dvě dekády klíčovým zdrojem dat o aktivních požárech. S postupným stárnutím družic a technologickým pokrokem však přichází náhrada v podobě senzoru VIIRS (Visible Infrared Imaging Radiometer Suite), který nabízí vyšší prostorové rozlišení a lepší detekci menších a méně intenzivních požárů.

GFAS využívá satelitní pozorování k odhadu emisí z požárů (např. CO₂, CO, aerosolů), které jsou následně integrovány do atmosférických modelů CAMS. Přechod na VIIRS by měl vést k přesnější detekci menších požárů, k lepším odhadům emisí a k vyšší konzistenci dlouhodobých datových řad (po úpravě metodiky).

Změna však může způsobit mírné diskontinuity v časových řadách emisí, což je důležité při interpretaci meziročních trendů. CAMS proto upozorňuje na nutnost opatrnosti při srovnávání historických dat založených na MODIS s novými výstupy založenými na VIIRS.

Pro praxi řízení rizik a modelování kvality ovzduší je tento přechod pozitivní – vyšší citlivost senzoru VIIRS může zlepšit včasnou identifikaci požárů i přesnost odhadů jejich dopadu na atmosféru.

zdroj: <https://www.copernicus.eu/>

Pro více informací o požárním počasí sledujte náš **web**

Málo sněhu na západě USA zvyšuje riziko požárů

Západní část Spojených států zažívá jednu z nejslabších zimních sněhových sezón za poslední čtyři dekády. Podle amerického National Water and Climate Center zůstává sněhová zásoba vody (snow water equivalent, SWE) ve velké části horských oblastí výrazně pod normálem, a to i přes nedávné srážky. Například v pohoří Sierra Nevada dosahuje SWE přibližně tři čtvrtin běžné hodnoty pro konec února, zatímco v částech Arizony, Nového Mexika či Oregonu je pod 50 % normálu.

Nízká sněhová pokrývka znamená menší zásobu půdní vláhy na jaře a v létě, což zvyšuje stres vegetace a její náchylnost k hoření. Podle odborníků na požární meteorologii tak vznikají podmínky pro časnější nástup a vyšší intenzitu letní požární sezóny. Suchá vegetace navíc může zpětně podporovat další vysušování atmosféry, čímž se riziko extrémních požárů dále zvyšuje.

Dalším problémem je omezený prostor pro bezpečné provádění řízených (prescribed) vypalování na jaře. Pokud jsou základní podmínky sušší a teplejší než obvykle, mají úřady méně příležitostí k preventivní redukci paliva, což může v létě zvýšit požární potenciál.

Výzkumy rovněž potvrzují souvislost mezi délkou období bez sněhové pokrývky a závažností požárů. Delší období spojené s nedostatkem sněhu je spojeno s dřívějšími zážehy, delší sezónou a vyšší intenzitou požárů, zejména v boreálních lesích. Autoři studie proto zdůrazňují potřebu lépe integrovat dynamiku sněhové pokrývky do modelů požárního rizika a plánování lesního hospodaření.

Situace na západě USA tak naznačuje zvýšené riziko výrazné požární sezóny již v nadcházejících měsících.

zdroj: <https://wildfiretoday.com/>

Kanada spouští národní program výcviku pro řízené vypalování

Kanada zahájila nový národní program výcviku pro řízené vypalování (Canadian Prescribed Fire Training Program, [CPFTP](#)), podpořený částkou 8 mil. CAD. Program vznikl ve spolupráci University of British Columbia (Okanagan) a nadace Weston Family Foundation a jeho cílem je posílit kapacity země v oblasti řízeného vypalování jako nástroje péče o krajinu a obnovy ekosystémů.

Iniciativa reaguje na dlouhodobý nedostatek koordinovaného výcviku, mentorství a jasných kvalifikačních standardů, které dosud omezovaly širší využívání řízeného vypalování v Kanadě. Inspiraci čerpá z programů v USA a Austrálii, zároveň však zdůrazňuje přizpůsobení kanadským podmínkám a regionálním specifikům.

Výuka bude kombinovat teoretickou část s praktickým terénním výcvikem. Plné fungování programu se očekává do roku 2028. Cílem je vytvořit národní standardy a zvýšit kapacitu bezpečně provádět řízené vypalování ve větším měřítku.

zdroj: <https://wildfiretoday.com/>

Tour de France: extrémní horko je jen otázkou času

Nová [analýza](#) upozorňuje, že rostoucí letní teploty ve Francii významně zvyšují riziko extrémního horka během závodu Tour de France. Výzkumníci analyzovali přibližně 50 let klimatických dat a hodnotili tepelný stres pomocí indexu WBGT (Wet Bulb Globe Temperature), který kombinuje vliv teploty, vlhkosti, slunečního záření a větru.

Výsledky ukazují, že červencové podmínky se ve Francii systematicky oteplují a četnost dnů s vysokým nebo velmi vysokým tepelným stresem roste. Ačkoli dosud většina etap historicky nepřekročila kritické prahové hodnoty ohrožující zdraví sportovců, autoři studie upozorňují, že při pokračujícím oteplování klimatu je překročení těchto limitů během některého z budoucích ročníků velmi pravděpodobné.

Zvýšený tepelný stres představuje riziko nejen pro výkonnost jezdců, ale především pro jejich zdraví (dehydratace, přehřátí, kolaps). Mezinárodní cyklistická unie (UCI) již dnes disponuje protokoly pro extrémní podmínky, včetně možnosti zkracování etap či úprav tempa závodu. Studie však naznačuje, že s častějšími a intenzivnějšími vlnami veder bude nutné tato opatření dále rozvíjet.

Případ Tour de France zároveň ilustruje širší problém: extrémní horko se stává rostoucím rizikem pro venkovní aktivity a hromadné akce v Evropě, což má dopady nejen na sport, ale i na pracovní bezpečnost a krizové plánování.

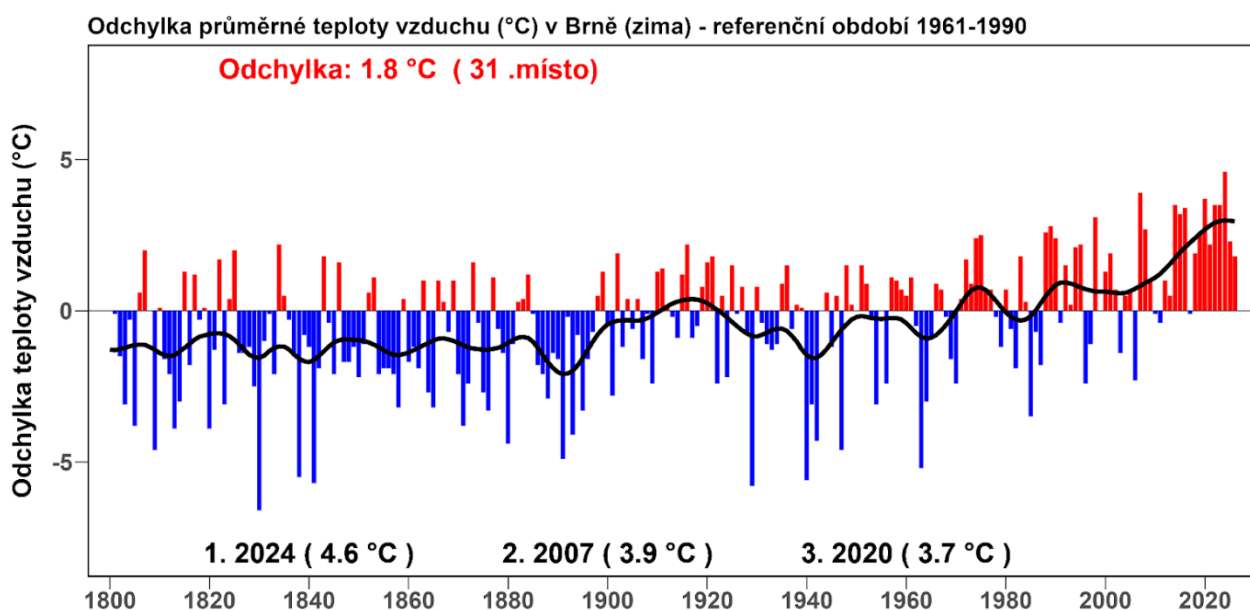
zdroj: <https://carbonbrief.org/>

Teplotně nadprůměrná, přesto nejchladnější zima posledních let

S ohlédnutím za uplynulou zimní sezónou nebyly sněhové podmínky tak výjimečné, jak se na první pohled zdálo. Podle průměrných hodnot většinou chybělo přibližně 40 % sněhové nadílky. Co se týče teplot, jejich hodnoty se dlouhodobému průměru přibližovaly více. Patrné je to z měření na stanici v Brně, kde jsou k dispozici data od roku 1800 (obr. 1).

Jednalo se o nejchladnější zimu od roku 2017 a druhou nejchladnější od roku 2013. Meziročně byla chladnější o 0,5 °C, přičemž průměrná teplota se po celou sezónu udržela nad bodem mrazu (0,6 °C). Naposledy pod tuto hodnotu klesla právě v roce 2017 (−1,3 °C). Naopak nejteplejší zima v Brně byla v roce 2024 (3,4 °C), dále v roce 2007 (2,7 °C) a v roce 2020 (2,5 °C). Nejchladnější zimy byly zaznamenány v roce 1830 (−7,8 °C), 1929 (−7,0 °C) a 1841 (−6,9 °C). Rozdíl mezi nejteplejší a nejchladnější zimou tedy činí 11,2 °C.

I přesto, že šlo o jednu z nejchladnějších zim posledních let, v porovnání s obdobím 1991–2020 se jednalo o teplotně nadprůměrnou zimu, teplejší o 0,7 °C. Oproti období 1961–1990 byla letošní zima v průměru teplejší o 1,8 °C a oproti období 1800–1850 dokonce o 3 °C. Ve srovnání s obdobím 2011–2026 byla naopak chladnější o 0,5 °C.

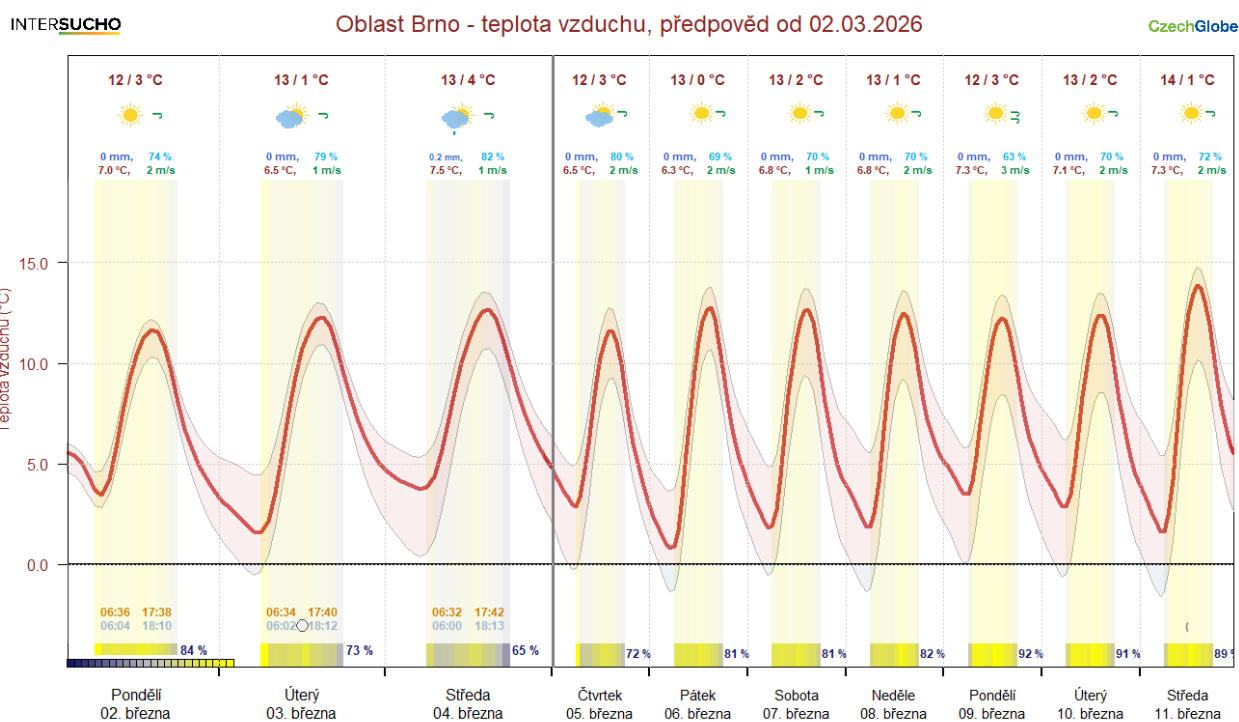

Obrázek 1: Odchylka průměrné teploty vzduchu v Brně v zimním období oproti průměru 1961–1990

Slunečný a teplý týden bez srážek

Charakter počasí se v tomto týdnu nebude výrazně měnit. Území Česka bude pod vlivem tlakové výše, převládat tedy bude slunečné a teplé počasí beze srážek. Ráno a dopoledne se však mohou vyskytnout mlhy a nízká oblačnost. Během týdne nejsou očekávány žádné, případně jen zcela výjimečné srážky. Maximální teploty se budou pohybovat mezi 10–15 °C, v noci však budou klesat k bodu mrazu. Mezi dnem a nocí tak budeme pozorovat vyšší teplotní rozdíly (obr. 2).

Vzhledem k aktuální odchylce sucha od obvyklého stavu, která je jen velmi nízká, se nebude situace v následujících 10 dnech dramaticky zhoršovat. Úbytek půdní vlhkosti však bude patrný, zejména v povrchové vrstvě půdy do 40 cm, kde budeme na některých místech již pozorovat počínající sucho. Týkat se to bude především východních Čech a severní Moravy.

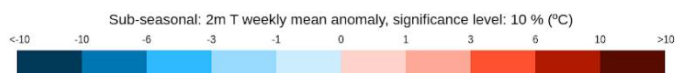
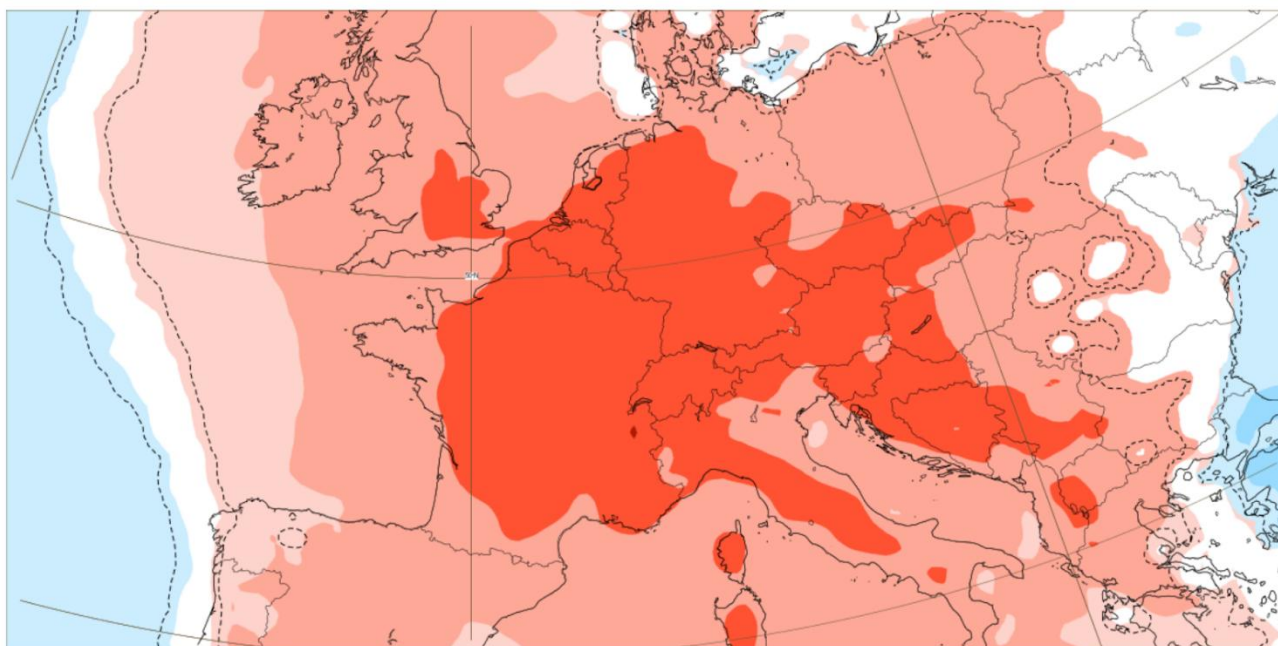
Obrázek 2: Předpověď počasí pro Brno na období 2.–11. března 2026 (vydaná dne 2. 3. 2026)

Pro více denních informací sledujte náš **web**
INTERSUCHO

Střednědobý výhled do 18. března nadále počítá s teplotně nadprůměrným obdobím (obr. 3). Teploty budou o 2–4 °C vyšší než průměr v období 1991–2020. Srážky se prakticky nevyskytnou (obr. 4).

2 m temperature: Weekly mean anomalies

Base time: Sun 01 Mar 2026 Valid time: Mon 02 Mar 2026 - Mon 09 Mar 2026 (+192h) Area : Central Europe

© 2026 European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF)
Source: www.ecmwf.int
Licence: CC BY 4.0 and ECMWF Terms of Use (<https://apps.ecmwf.int/datasets/licences/general/>)
Created at 2026-03-02T00:00:01.857Z

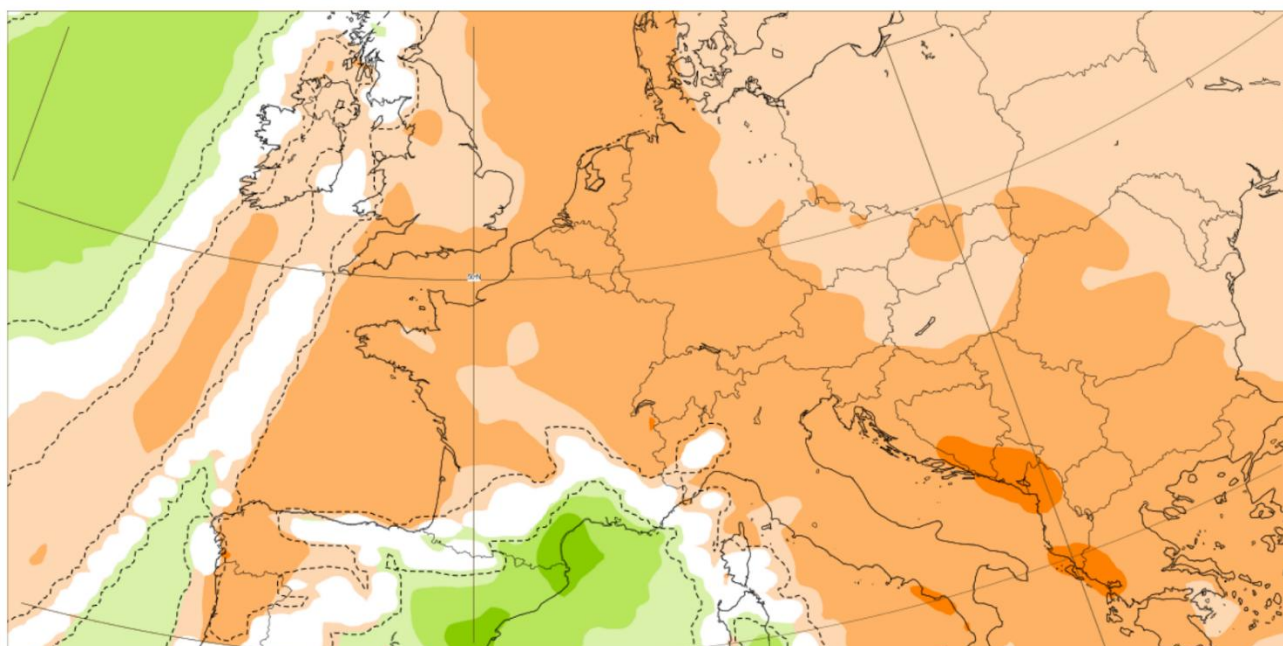

Obrázek 3: Předpokládaná týdenní odchylka teploty vzduchu (2.–9. 3. 2026) vůči průměru období 1993–2016 na základě modelu ECMWF

zdroj: <https://charts.ecmwf.int/products/>

Precipitation: Weekly mean anomalies

Base time: Sun 01 Mar 2026 Valid time: Mon 02 Mar 2026 - Mon 09 Mar 2026 (+192h) Area : Central Europe

© 2026 European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF)
Source: www.ecmwf.int
Licence: CC BY 4.0 and ECMWF Terms of Use (<https://apps.ecmwf.int/datasets/licences/general/>)
Created at 2026-03-02T00:00:38.283Z

Obrázek 4: Předpokládaná týdenní odchylka úhrnu srážek (2.–9. 3. 2026) vůči průměru období 1993–2016 na základě modelu ECMWF

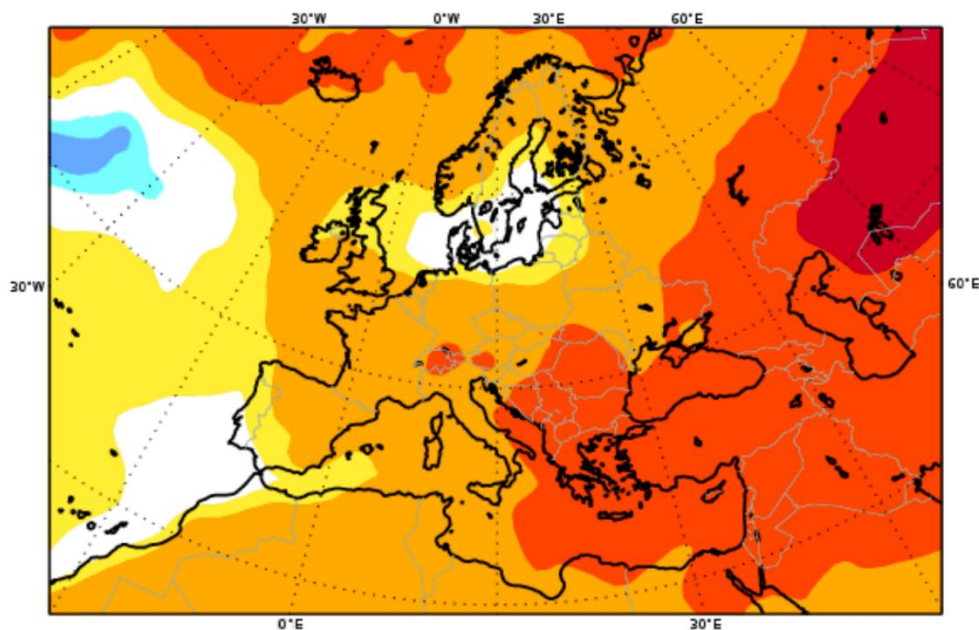
zdroj: <https://charts.ecmwf.int/products/>

Navazující dlouhodobý výhled až do 13. dubna předpokládá, že teploty vzduchu budou v druhé polovině března stále lehce nadprůměrné, zatímco v dubnu již průměrné (vůči období 1993–2016). Měsíční výhled podle programu Copernicus očekává, že březen bude jako celek teplotně nadprůměrný (obr. 5).

C3S multi-system seasonal forecast   ECMWF/Met Office/Météo-France/CMCC/DWD/NCEP/ECCC/BOM
Mean 2m temperature anomaly   MAR 2026

Nominal forecast start: 01/02/26
Variance-standardized mean

■ <-2.0°C   ■ -2.0..-1.0   ■ -1.0..-0.5   ■ -0.5..-0.2   ■ -0.2..0.2   ■ 0.2..0.5   ■ 0.5..1.0   ■ 1.0..2.0   ■ > 2.0°C

PROGRAMME OF
THE EUROPEAN UNION

IMPLEMENTED BY

Obrázek 5. Měsíční předpověď odchylky teploty vzduchu pro březen

zdroj: <https://climate.copernicus.eu/seasonal-forecasts>

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

☎ + 420 774 679 349
@ hojdanova.m@czechglobe.cz

✉ Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno

 [CzechGlobe](#)
 [CzechGlobe](#)

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Monika Hojdanová
Václav Rára
Pavel Zahradníček

Bud'te s námi v kontaktu také na platformě

INTERSUCHO **FIRE!SK** **AGROR!SK** **DendroNetwork**
[Intersucho](#) [FireRisk](#) [AgroRisk](#) [DendoNetwork](#)

Zdroje

- <https://carbonbrief.org/>
- <https://clim4cast.eu/cs/>
- <https://climate.copernicus.eu/seasonal-forecasts>
- <https://copernicus.eu/>
- <https://charts.ecmwf.int/products>
- <https://intersucho.cz/>
- <https://link.springer.com/article/10.1186/s42408-026-00450-2>
- <https://nature.com/articles/s41598-025-30129-8>
- <https://rxfire.ca/>
- <https://science.org/doi/10.1126/sciadv.adt9866#sec-3>
- <https://wildfiretoday.com/>
- <https://windy.com/>
- fotografie na titulní straně: Petra Dížková